

Міністерство освіти і науки України
Харківський державний політехнічний коледж

*Спеціальність: 141 Електроенергетика,
електротехніка та електромеханіка.
Спеціалізація: Обслуговування та ремонт
електроустаткування автомобілів і тракторів*

Методичний посібник
до самостійної роботи студентів
з навчальної дисципліни «**Безпека життєдіяльності**»

2017

Методичний посібник для самостійної роботи

з дисципліни «*Безпека життєдіяльності*»

Для студентів спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка.

Спеціалізація 5.141.3 Обслуговування та ремонт електроустаткування автомобілів и тракторів

Розробник: Н.М. Мітіна – викладач першої категорії

Методичний посібник розглянутий та рекомендований цикловою комісією будівництва та економіки

Протокол №____ від “____” _____2017р

Голова циклової комісії _____Т.В.Гузєва

Схвалено радою Харківського політехнічного коледжу

Протокол №____ від “____” _____2017р

Голова методичної ради _____В.О.Величко

ЗМІСТ

	стор
1. Класифікація надзвичайних ситуацій.	2
2. Негативний вплив на життєдіяльність людей в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ.	3
3. Небезпечні гідрологічні процеси і явища, їх вражаючі фактори.	4
4. Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб. Інфекційні захворювання.	5
5. Промислові аварії, катастрофи та їх наслідки.	6
6. Небезпечні події на транспорті та аварії на транспортних комунікаціях	7
7. Джерела радіації . Класифікація радіаційних аварій.	8
8. Методичні підходи до визначення ризику.	9
9. Головні положення про навчання персоналу підприємств, установ та організаційдіям та способам захисту в разі виникнення НС та аварії.	10

Тема №1. Класифікація надзвичайних ситуацій.

Мета: Ознайомити студентів з класифікацією надзвичайних ситуацій та причинами їх виникнення.

Питання до теми:

1. Дайте визначення терміну « надзвичайна ситуація».
2. Назвіть основні ознаки надзвичайних ситуацій.
3. Як класифікуються надзвичайні ситуації за причинами їх виникнення.
4. Назвіть види стихійних лих. Причини їх виникнення.
5. В результаті яких причин виникають техногенні надзвичайні ситуації.
6. Поясніть суть терміну «катаклізм».

Студенти при вивченні теми повинні знати:

- класифікацію надзвичайних ситуацій;
- надзвичайні ситуації природного характеру та причини їх виникнення;
- надзвичайні ситуації техногенного характеру та причини їх виникнення.

Літератур

- Джигерей В.С. Безпека життєдіяльності, Львів, 2001, стор.151.
- Желібо Е.П. Безпека життєдіяльності, Львів, 2001, стор. 16.

Тема №2. Негативний вплив на життєдіяльність людей в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ.

Мета: Ознайомити студентів з причинами виникнення метеорологічних небезпечних явищ та їх наслідками.

Питання до теми:

1. Вкажіть на загальні причини виникнення небезпечних метеорологічних явищ.
2. Яка частина території України найбільш потерпає від стихійних метеорологічних явищ.
3. За якою шкалою вимірюється сила вітру.
4. Дайте характеристику найбільш поширеним видам метеорологічних явищ на території України.

Студенти при вивченні теми повинні знати:

- види метеорологічних явищ, та причини їх виникнення;
- правила поведінки під час виникнення небезпечного метеорологічного явища та надання першої допомоги в разі потреби.

Література:

- Джигерей В.С. Безпека життєдіяльності, Львів, 2001, стор.175.
- Желібо Е.П. Безпека життєдіяльності, Львів, 2001, стор. 176.

Тема №4. Загальні функції управління безпекою життєдіяльності.

Мета: Ознайомити студентів з організаційною структурою управління безпекою життєдіяльності та пояснити в чому полягає сутність цього управління.

Питання до теми:

- Визначте правові основи безпеки життєдіяльності. Які юридичні заходи входять до її складу.
- У чому полягає сутність управління безпекою життєдіяльності.
- Дайте характеристику організаційній структурі управління безпекою життєдіяльності.
- Хто здійснює контроль і нагляд за реалізацією державної політики в галузі

Студент при вивченні теми повинен знати:

- хто здійснює контроль за дотриманням законодавства щодо безпеки життєдіяльності;
- хто уповноважений контролювати діяльність підприємств, установ, організацій і громадян з питань охорони праці, охорони здоров'я, охорони навколишнього середовища;
- основні напрямки діяльності санітарно-епідеміологічної служби.

Література:

[1] – стор.35

[5] – стор.48

Тема №5. Промислові аварії, катастрофи та їх наслідки.

Мета: Ознайомити студентів з надзвичайними ситуаціями антропогенного характеру та їх наслідками.

Питання до теми:

1. У результаті яких причин виникають техногенні надзвичайні ситуації в промисловості.
2. Назвіть основні види аварій та катастроф, причини їх виникнення та можливі наслідки.
3. Наведіть класифікацію підприємств за ступенем вибухо та пожежонебезпеки, наведіть основні причини виникнення пожеж.
4. Охарактеризуйте аварійність та її причини на об'єктах комунального господарства.

Студент при вивченні теми повинен знати:

- причини виникнення техногенних надзвичайних ситуацій;
- правила поведінки при виникненні надзвичайної ситуації техногенного характеру;
- надання першої невідкладної допомоги якщо вона потребується.

Література:

- Джигерей В.С. Безпека життєдіяльності, Львів, 2001, стор.158.
- Желібо Е.П. Безпека життєдіяльності, Львів, 2001, стор. 181.

Тема №6

Небезпечні події на транспорті та аварії на транспортних комунікаціях.

Мета: Дати студентам пояснення про основні види транспортних аварій та причини їх виникнення.

Питання до теми:

- Причини аварії і катастроф на залізничному, авіаційному та дорожньому транспорті.
- Причини виникнення аварій на магістральних трубопроводах України.
- Дайте характеристику стану аварійності на транспорті та вкажіть основні причини аварій.

Студент при вивченні теми повинен знати:

- причини виникнення небезпечних подій на транспорті та методи запобігання цим подіям, та вміти надати першу допомогу потерпілому.

Література: [1], [2]

Тема №3: «Джерела радіації . Класифікація радіаційних аварій».

Мета: Дати характеристику аваріям на радіаційно небезпечних об'єктах та при застосуванні ядерної зброї.

Питання до теми:

- Фізична суть радіації та специфікації її на людину.
- Дайте пояснення фізичній природній радіації.
- Назвіть одиниці радіоактивності.
- Наведіть форми та ступені гострої променевої хвороби.
- Вкажіть норми радіаційної безпеки у надзвичайних ситуаціях.
- Як впливають метеорологічні умови на вид катастрофи та поширення радіоактивних речовин.

Студенти при вивченні теми повинні знати:

- Найбільш радіаційно небезпечні об'єкти України
- Фізичну природу радіації , одиниці радіоактивності
- Класифікацію ядерної зброї, вражаючі фактори, їх характеристики
- Негативний вплив на людину та господарські об'єкти радіаційної безпеки
- Утворення радіоактивних речовин під час аварії

Література:

Порядочний Л.В., Безпека в надзвичайних ситуаціях та цивільна оборона, стор.131

Желібо Е.П., Безпека життєдіяльності, стор.183

Тема №4: «Методичні підходи до визначення ризику».

Мета: Дати студентам теоретичні основи підвищення рівня безпеки.

Питання до теми:

- Якими шляхами допускається зниження ймовірного ризику до припустимого рівня?
- Що називають управлінням ризиком?
- Аналіз небезпек та його типи.
- Методи та прийоми які використовують при аналізах.
- Попередній аналіз небезпек, і в якому порядку він використовується.

Студенти при вивченні теми повинні знати:

- Якісний аналіз небезпек ; його різновиди
- Попередній аналіз небезпек

Література:

Желібо Е.П., Безпека життєдіяльності, стор.41-50

Тема №11. Головні положення про навчання персоналу підприємств, установ та організацій діям та способам захисту в разі виникнення НС та аварії.

Мета: Дати студентам поняття про організацію підприємницької діяльності з урахуванням можливості надзвичайної ситуації та ознайомити з заходами щодо підвищення стійкості роботи підприємства в умовах надзвичайної ситуації.

Питання до теми:

- Назвіть наслідки для підприємства від природних та техногенних надзвичайних ситуацій;
- Як відображаються питання надзвичайних ситуацій при укладанні контрактів.
- Назвіть заходи, що здійснюються для зменшення ймовірності виникнення надзвичайних ситуацій на підприємстві.
- Назвіть фактори, що впливають на стійкість функціонування об'єкту в умовах надзвичайної ситуації.
- Що включає в себе дослідження стійкості підприємства.
- З якою метою досліджують стійкість об'єкта.

Студент при вивченні теми повинен знати:

- організацію підприємницької діяльності з урахуванням виникнення надзвичайної ситуації;
- дослідження стійкості роботи об'єкта в умовах надзвичайної ситуації;
- заходи щодо підвищення стійкості роботи підприємства в умовах надзвичайної ситуації.

Література.

[3] – стор. 277